

# Облікова картка дисертації

## I. Загальні відомості

**Державний обліковий номер:** 0825U001009

**Особливі позначки:** відкрита

**Дата реєстрації:** 26-03-2025

**Статус:** Запланована

**Реквізити наказу МОН / наказу закладу:**



## II. Відомості про здобувача

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Шугало Алоїза Ярославівна

2. Aloiza Y. Shuhalo

**Кваліфікація:**

**Ідентифікатор ORCID ID:** Не застосовується

**Вид дисертації:** доктор філософії

**Шифр наукової спеціальності:** 081

**Назва наукової спеціальності:** Право

**Галузь / галузі знань:** право

**Освітньо-наукова програма зі спеціальності:** Право

**Дата захисту:** 25-04-2025

**Спеціальність за освітою:** Правознавство

**Місце роботи здобувача:** Франківський районний суд міста Львова

**Код за ЄДРПОУ:** 37444281

**Місцезнаходження:** вул. Генерала Чупринки, 69, Львів, 79044, Україна

**Форма власності:**

**Сфера управління:**

**Ідентифікатор ROR:** Не застосовується

**Сектор науки:**

### **III. Відомості про організацію, де відбувся захист**

**Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради):** PhD 7939

**Повне найменування юридичної особи:** Львівський державний університет внутрішніх справ

**Код за ЄДРПОУ:** 08571995

**Місцезнаходження:** вул. Городоцька, буд. 26, Львів, 79007, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство внутрішніх справ України

**Ідентифікатор ROR:**

**Сектор науки:** Університетський

### **IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію**

**Повне найменування юридичної особи:** Львівський державний університет внутрішніх справ

**Код за ЄДРПОУ:** 08571995

**Місцезнаходження:** вул. Городоцька, буд. 26, Львів, 79007, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство внутрішніх справ України

**Ідентифікатор ROR:**

**Сектор науки:** Університетський

### **V. Відомості про дисертацію**

**Мова дисертації:** Українська

**Коди тематичних рубрик:** 10.77, 10.77.03

**Тема дисертації:**

1. Кримінальна відповідальність за домашнє насильство в Україні
2. Criminal liability for domestic violence in Ukraine

**Реферат:**

1. Дисертація є комплексним дослідженням кримінально-правової протидії домашньому насильству як законодавчо виокремленого виду насильства, яке вирізняє системний підхід до насильства як наскрізного кримінально-правового поняття. На підставі отриманих результатів констатовано, що норма про домашнє насильство збільшує обсяг кримінально караних діянь, дає змогу забезпечити охороною потерпілих осіб від окремих видів психічного та економічного насильства, які не заборонені іншими кримінально-правовими нормами. Запропоновано виключити вказівку на фізичне насильство з диспозиції ст.126-1 КК України, оскільки такі діяння охоплюватимуться загальними нормами КК України про фізичне насильство (без ознаки систематичності). Доведено, що вказівка на суспільно небезпечні наслідки у нормі про домашнє насильство (у виді фізичних або психологічних страждань, розладів здоров'я, втрати працездатності, емоційної

залежності або погіршення якості життя потерпілої особи) є надмірною, оскільки застосування насильства завжди тягне за собою негативні наслідки для потерпілого, а криміноутворююча складова криється у «систематичності» таких діянь. Виявлено законодавчо непослідовні формулювання окремих ознак домашнього насильства. Розглянуто стан теоретичного дослідження кримінальної відповідальності за домашнє насильство в Україні. Констатовано, що це питання отримало належну увагу з боку дослідників. Однак, кримінально-правові доробки вказують на наявність дискусійних чи таких, що зумовлюють потребу у більш ретельній розробці питань щодо: співвідношення поняття психічного та психологічного насильства; образи та приниження, залякування та погрози як видів психологічного насильства; трактування економічного насильства; аналізу суспільно небезпечних наслідків домашнього насильства, зокрема, емоційної залежності, погіршення якості життя; доцільності поділу домашнього насильства на фізичне, психологічне та економічне; розмежування аналізованого складу злочину із кримінальними правопорушеннями, передбаченими конкуруючими нормами, тощо. Вивчено історію розвитку кримінальної відповідальності за домашнє насильство. Проаналізовано міжнародно-правові стандарти протидії домашньому насильству. Здійснено аналіз кримінального законодавства окремих держав, які є членами ЄС, що дало змогу виокремити положення, які є вартими для наслідування (встановлення кримінально-правової заборони за одноразовий прояв фізичного домашнього насильства; наявність кваліфікуючих ознак домашнього насильства – вчинення щодо інваліда, особи, яка перебуває в безпорадному стані, щодо малолітньої чи неповнолітньої особи чи в їх присутності), а також ті, які не слід враховувати (КК Польщі, де законодавець за домашнє насильство встановлює доволі широкі межі покарання). Під час характеристики суб'єкта складу домашнього насильства констатовано, що йому притаманні як загальні, так і спеціальні ознаки. У частині кримінально-правової кваліфікації домашнього насильства сформульовано правила кваліфікації для таких випадків: 1) кваліфікація домашнього насильства з урахуванням системних зв'язків норми про домашнє насильство; 2) кваліфікація домашнього насильства за наявності ознаки систематичності; 3) кваліфікація кримінальних правопорушень, пов'язаних із домашнім насильством. Розгляд питань караності домашнього насильства засвідчив, що відповідне посягання є нетяжким злочином, а отже, не характеризується підвищеним ступенем суспільної небезпеки. Домашнє насильство належить до тих кримінальних правопорушень, щодо яких здійснюється кримінальне провадження у формі приватного обвинувачення (за заявою потерпілої особи). Попри те, подальша відмова потерпілого від обвинувачення у справі про домашнє насильство не є підставою для закриття кримінального провадження, що засвідчує про особливу увагу законодавця до вказаної категорії посягань.

2. This thesis constitutes a comprehensive study of criminal law counteraction to domestic violence as a legally distinct type of violence, distinguished by a systematic approach to violence as a cross-cutting criminal law concept. On the basis of the results obtained, it is stated that the provision on domestic violence increases the scope of criminal offences and allows for the protection of victims from certain types of mental and economic violence which are not prohibited by other criminal law provisions. It is hereby proposed that the reference to physical violence be excluded from the disposition of Article 126-1 of the Criminal Code of Ukraine, since such acts will be covered by the general provisions of the aforementioned Code on physical violence (without the feature of systematic nature). The author demonstrates that the reference to socially dangerous consequences in the provision on domestic violence (in the form of physical or psychological suffering, health disorders, disability, emotional dependence or deterioration of the victim's quality of life) is excessive, since the use of violence always entails negative consequences for the victim, and the criminal component lies in the 'systematic nature' of such acts. Inconsistent wording of certain signs of domestic violence in the law has been identified. The article examines the state of theoretical research on criminal liability for domestic violence in Ukraine. It is stated that this issue has received due attention from researchers. Nevertheless, the criminal law studies point to the existence of controversial issues or those which require a more thorough elaboration of the following issues: correlation of the concepts of mental and psychological violence; insults and humiliation, intimidation and threats as types of psychological violence; interpretation of economic violence; analysis of socially dangerous consequences of domestic violence, in particular, emotional dependence, deterioration of the quality of life;

expediency of dividing domestic violence into physical, psychological and economic; distinction between the analysed crime and criminal offences under competing norms, etc. The author undertakes a detailed examination of the historical progression of criminal liability for domestic violence. International legal standards for combating domestic violence are analysed. The analysis of the criminal legislation of individual EU member states made it possible to identify provisions that are worthy of imitation (establishment of a criminal law prohibition for a single manifestation of physical domestic violence; the existence of qualifying signs of domestic violence – committed against a disabled person, a person in a helpless state, a minor or underage person or in their presence), as well as those that should not be taken into account (the Criminal Code of Poland, where the legislator sets rather broad limits of punishment for domestic violence; the Criminal Code of Georgia, which duplicates responsibility for systematic insults in the basic and When considering the objective side of corpus delicti of domestic violence, the author analyses its types: physical, mental, and economic. In the course of characterising the subject of corpus delicti of domestic violence, it is stated that it has both general and special features. However, the circle of perpetrators of domestic violence is still narrower than the circle of victims, because a certain category of persons, due to their age, physical or mental characteristics, cannot be recognised as the subject of the analysed offence, even if they are related to a spouse or former spouse or another person with whom the victim is or was in a family or close relationship (minors and persons in a helpless state). As regards the criminal law qualification of domestic violence, the author formulates the qualification rules for the following cases: 1) qualification of domestic violence taking into account the systemic links of the provision on domestic violence; 2) qualification of domestic violence if the provision contains a sign of systematic nature; 3) qualification of criminal offences related to domestic violence. Consideration of the punishability of domestic violence has shown that the relevant offence is a minor crime, and therefore not characterised by an increased degree of public danger. Domestic violence is one of those criminal offences for which criminal proceedings are carried out in the form of private prosecution (at the request of the victim). Nevertheless, the victim's subsequent refusal to press charges in a domestic violence case is not a ground for closing criminal proceedings, which indicates the legislator's special attention to this category of offences.

**Державний реєстраційний номер ДіР:**

**Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки:** Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

**Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності:** Не застосовується

**Підсумки дослідження:** Нове вирішення актуального наукового завдання

**Публікації:**

1. Шугало А.Я. Кримінальна відповідальність за домашнє насильство. Право UA. 2021. № 3. С. 126–130. (URL: [https://pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/2021/10/126-\\_SHugalo.pdf](https://pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/2021/10/126-_SHugalo.pdf));
2. Шугало А.Я. Стан теоретичного дослідження питань кримінальної відповідальності за домашнє насильство. Наше право. 2022. № 1. С. 118–123. (URL: [https://nashe-pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/2022/02/118-\\_SHugalo.pdf](https://nashe-pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/2022/02/118-_SHugalo.pdf));
3. Шугало А.Я. Історія розвитку кримінальної відповідальності за домашнє насильство. Європейські перспективи. 2022. № 2. С. 88–93. (URL: <https://ep.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/EP-2022-2/088-.pdf>);
4. Шугало А.Я. Суб'єкт складу кримінального правопорушення, передбаченого ст. 126-1 Кримінального кодексу України. Наше право. 2024. № 2. С. 174–179. (URL: [https://nashe-pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/NP-2024-2/NP\\_2024\\_2\\_174.pdf](https://nashe-pravo.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/NP-2024-2/NP_2024_2_174.pdf));

- 5. Шугало А. Я. Питання караності та призначення покарання за домашнє насильство. Європейські перспективи. 2024. № 3. С. 46–51. (URL: [https://ep.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/EP-2024-3/EP\\_2024\\_3\\_046.pdf](https://ep.unesco-socio.in.ua/wp-content/uploads/archive/EP-2024-3/EP_2024_3_046.pdf));
- 6. Шугало А.Я. Особливості кримінальної відповідальності за домашнє насильство. Актуальні проблеми забезпечення захисту прав та свобод людини в умовах інтеграції України в європейський простір: матеріали Міжнародної конференції (29 жовтня 2021 року) / кафедра кримінального права і процесу Інституту права, психології та інноваційної освіти Національного університету «Львівська політехніка». Львів, 2021. С. 276–279;
- 7. Шугало А.Я. Ознака потерпілого у складі кримінального правопорушення «домашнє насильство». Сучасні напрями розвитку економіки, підприємництва, технологій та їх правового забезпечення: матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (29–30 травня 2023 р.) / відповід. за вип.: проф. Семак Б. Б. Львів: вид-во Львівського торговельно-економічного університету, 2023. С. 280–282.

**Наукова (науково-технічна) продукція:**

**Соціально-економічна спрямованість:**

**Охоронні документи на ОПІВ:**

**Впровадження результатів дисертації:** Впроваджено

**Зв'язок з науковими темами:** № 0121U113930

## **VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Скрекля Леся Іванівна

2. Lesya I. Skreklya

**Кваліфікація:** к.ю.н., 12.00.08

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-0138-1234

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Львівський торговельно-економічний університет

**Код за ЄДРПОУ:** 01597980

**Місцезнаходження:** вул. Туган-Барановського, буд. 10, Львів, 79005, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Укоопспілка

**Ідентифікатор ROR:**

**Сектор науки:** Університетський

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Марін Олександр Костянтинович

2. Oleksandr K. Marin

**Кваліфікація:** к. ю. н., доц., 12.00.08

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-3463-8523

**Додаткова інформація:** <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57430361400>;  
<https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=FW01BloAAAAJ>

**Повне найменування юридичної особи:** Львівський державний університет внутрішніх справ

**Код за ЄДРПОУ:** 08571995

**Місцезнаходження:** вул. Городоцька, буд. 26, Львів, 79007, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство внутрішніх справ України

**Ідентифікатор ROR:**

**Сектор науки:** Університетський

## VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

### Офіційні опоненти

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Козич Ігор Васильович

2. Ihor V. Kozych

**Кваліфікація:** д. ю. н., професор, 12.00.08

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-8746-1154

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника

**Код за ЄДРПОУ:** 02125266

**Місцезнаходження:** вул. Шевченка, буд. 57, Івано-Франківськ, 76018, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Сектор науки:** Університетський

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Саско Олена Іванівна

2. Olena I. Sasko

**Кваліфікація:** к.ю.н., доц., 12.00.08

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-3919-2233

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Волинський національний університет імені Лесі Українки

**Код за ЄДРПОУ:** 02125102

**Місцезнаходження:** проспект Волі, буд. 13, Луцьк, Луцький р-н., 43025, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України

**Ідентифікатор ROR:**

**Сектор науки:** Університетський

## **Рецензенти**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Газдайка-Василишин Ірина Богданівна

2. Iryna B. Hazdayka-Vasylyshyn

**Кваліфікація:** к. ю. н., професор, 12.00.08

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-5536-814X

**Додаткова інформація:** <https://scholar.google.com/citations?hl=uk&user=PjsplKsAAAAJ>; Scopus ID: 57220130905; Researcher ID: ADP-4084-2022

**Повне найменування юридичної особи:** Львівський державний університет внутрішніх справ

**Код за ЄДРПОУ:** 08571995

**Місцезнаходження:** вул. Городоцька, буд. 26, Львів, 79007, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство внутрішніх справ України

**Ідентифікатор ROR:**

**Сектор науки:** Університетський

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Созанський Тарас Іванович

2. Taras I. Sozanskyu

**Кваліфікація:** к.ю.н., професор, 12.00.08

**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0001-9802-3435

**Додаткова інформація:**

**Повне найменування юридичної особи:** Львівський державний університет внутрішніх справ

**Код за ЄДРПОУ:** 08571995

**Місцезнаходження:** вул. Городоцька, буд. 26, Львів, 79007, Україна

**Форма власності:** Державна

**Сфера управління:** Міністерство внутрішніх справ України

**Ідентифікатор ROR:**

**Сектор науки:** Університетський

## VIII. **Заключні відомості**

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
голови ради**

Балобанова Дар'я Олександрівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові  
головуючого на засіданні**

Балобанова Дар'я Олександрівна

**Відповідальний за підготовку  
облікових документів**

Лісовська Валентина Юріївна

**Реєстратор**

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є  
відповідальним за реєстрацію наукової  
діяльності**



Юрченко Тетяна Анатоліївна